

นิทานสุภาษิตจีน (58)

成语故事 (五十八)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอคือ 破釜沉舟/破釜沈舟 (pò fǔ chén zhōu) พัว ฝู ฉิน โจว โดยคำว่า 破 (pò พัว) แปลว่า แตก ทำลาย 釜 (fǔ ฝู) แปลว่าหม้อ 沉/沈 (chén ฉิน) แปลว่า จม และ 舟 (zhōu โจว) แปลว่า เรือ เมื่อแปลรวมกันมีความหมาย ทำลายหม้อข้าว จมเรือลำเดียว หรือทุบหม้อข้าวหม้อแกง โดยมีเป้าหมายคือ มีแต่เดินหน้าไม่มีถอย ปิดทางถอยให้หมด เป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่ใช้ได้ผลดี ในยามที่ตกอยู่ในภาวะลำบาก หรือฝ่ายของตนกำลังสูญเสียทั้งกำลังทหาร และกำลังใจ ซึ่งในอดีตของไทย พระเจ้าตากสินมหาราชก็ทรงเคยใช้วิธีนี้ในการยึดเมืองจันทบุรี และประสบความสำเร็จมาแล้ว

ที่มาภาพ : (<http://image.baidu.com/search>)

ส่วนในนิทานสุภาษิตจีนนี้ มีเรื่องเล่ากันว่า

จีนในยุคราชวงศ์ฉิน 秦朝 Qín Cháo ฉิน ฉาว ประเทศจีนรวมเป็นปึกแผ่นเดียวกันได้อีกครั้งหนึ่ง แต่เนื่องจากจักรพรรดิ 秦始皇帝 Qín Shǐ Huángdì ฉิน ฉื่อ หวาง ดี ฉินซีฮ่องเต้ปกครองบ้านเมืองด้วยความเข้มงวด และโหดร้าย ประชาชนลุกฮือต่อต้านอำนาจรัฐอยู่เนืองๆ แต่ฉินซีฮ่องเต้มีกองทัพที่เข้มแข็งมาก จึงปราบปรามความวุ่นวายได้ทุกครั้ง หลังจากฉินซีฮ่องเต้สวรรคตแล้ว บ้านเมืองก็ถึงคราวแตกแยก แผ่นดินลุกเป็นไฟ เหล่ากบฏหลายกลุ่มลุกฮือต่อต้านอำนาจฉิน แต่กลุ่มที่เข้มแข็งที่สุดมีสองกลุ่ม คือ กลุ่มของหลิว ปิง 刘邦/劉邦 Liú Bāng

ซึ่งก็คือผู้ก่อตั้งราชวงศ์ฮั่น กับกลุ่มของเซี่ยง ยหวิ 项羽/項羽 Xiàng Yǔ เซี่ยง ยหวิเป็นเพียงรองแม่ทัพในการต่อต้านการปกครองของฉินระยะแรก ต่อมาแม่ทัพเสียชีวิต เซี่ยง ยหวิจึงขึ้นเป็นแม่ทัพแทน

ในการรบครั้งหนึ่ง กองทัพฉินมีกำลังทหารกว่าสามแสนนาย เข้าปิดล้อมปราบปรามกองทัพของเซี่ยง ยหวิที่มีกำลังน้อยกว่าเกือบครึ่ง เหล่าขุนศึก และทหารต่างคิดว่าไม่อาจจะสู้กองทัพฉิน มีเพียงเซี่ยง ยหวิคิดว่ากองทัพไม่ยอมถอย และถอยทัพเพราะกลัวตาย ดังนั้น เขาจึงคิดแผนการอย่างหนึ่ง เมื่อกองทัพเดินข้ามแม่น้ำเพื่อไปยันข้าศึกฝั่งตรงข้ามหมดแล้ว เซี่ยง ยหวิสั่งให้ทหารทุกคนกินให้ อิ่ม และเตรียมอาหารสำรองติดตัวไปให้พอสำหรับสามวัน อาหารที่เหลือโยนทิ้งแม่น้ำ และสั่งทหารทำลายหม้อข้าวหม้อแกง และทำลายเรือทุกลำทิ้งไป พร้อมออกคำสั่งว่า เรามาเพื่อขับไล่ศัตรู จะไม่ถอยหนีอย่างเด็ดขาด ถ้าไม่ชนะภายในสามวันนี้ ทุกคนก็ต้องอดตายกันหมด เหล่าทหารเห็นว่าในเมื่อไม่สู้ก็ตาย ถ้าสู้ก็อาจชนะ และรอดชีวิตสุดท้ายเหล่าทหารก็ทำสำเร็จ เอาชนะกองทัพอันเข้มแข็งของราชวงศ์ฉินได้ หลังจากยุทธภูมิกครั้งนี้ กองทัพของฉินนับวันก็อ่อนแอลง สองปีต่อมาราชวงศ์ฉินก็ล่มสลาย

กลยุทธ์การรบบแบบนี้เป็นที่โด่งดังนับพันปี แม้แต่ในประวัติศาสตร์
ไทย พระเจ้าตากสินมหาราชก็ทรงเคยใช้กลยุทธ์ทูปหม้อข้าวแล้วไปกิน
ข้าวเช้าที่เมืองจันทน์ จนรบชนะ และยึดเมืองจันทน์ที่เข้มแข็งได้

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 要做一件事情, 就要下决心不顾一切地做到底。

成語比喻: 要做壹件事情, 就要下决心不顧壹切地做到底。

Chéngyǔ bǐyù: yào zuò yī jiàn shìqíng, jiù yào xià juéxīn bú gù yīqiè de zuò dào dǐ.

เฉิงยฺหวี่ ปฺยฺหวี่: เหยา จั้ว อี้ เจี้ยน ฉื่อฉิง, จั้ว เหยา เชีย เจว่ ซิน
ปู้ กู๋ อี้เชีย เตอะ จั้ว เต้า ตี้.

สุภาษิตเปรียบว่า จะทำการสิ่งใด ก็ต้องตัดสินใจทำให้ถึงที่สุดโดย
ไม่ลังเล

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้

既然要跟着你干, 我现在已破釜沉舟, 没有别的选择, 只能干到底了。

既然要跟著妳幹, 我現在已破釜沈舟, 沒有別的選擇, 只能幹到底了。

Jìrán yào gēn zhe nǐ gàn, wǒ xiànzài yǐ pò fǔ chén zhōu, méiyǒu bié de xuǎnzé, zhǐ néng gàn dào dǐ le.

จีหราน เหยา เกิน เจอะ หนี่ ก้าน, หว่ว เชียนจั๊ อี้ พั่ว ฝู ฉิน
โจว, เหมยฺโฮยว่ เปีย เตอะ เสวียนเจ้อ, จื่อ เหนิง ก้าน เต้า ตี้ เลอะ.

ในเมื่อตัดสินใจว่าจะทำร่วมกับคุณ ตอนนี้ฉันก็เหมือนทูปหม้อ
ข้าวหม้อแกงแล้ว ไม่มีทางเลือกอื่น ต้องทำให้ถึงที่สุด

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง